

Büşra ÇELİK

**MESAFELİ SATIŞ SÖZLEŞMESİNDE
RİSK VE MASRAFLARIN PAYLAŞIMI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1
1. TAKDİM	1
2. İNCELEME PLANI.....	4

BİRİNCİ BÖLÜM MESAFELİ SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE UNSURLARI

1. MESAFELİ SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN TANIMI, HUKUKİ NİTELİĞİ, KAPSAMI VE BENZER SÖZLEŞMELERDEN FARKI.....	5
1.1. TANIMI	6
1.2. HUKUKİ NİTELİĞİ.....	9
1.3. KAPSAM DIŞI BIRAKILAN SÖZLEŞMELER.....	12
1.3.1. Finansal Hizmetlere İlişkin Sözleşmeler	12
1.3.2. Otomatik Makineler Aracılığıyla Yapılan Satışlar	13

1.3.3. Halka Açık Telefon Vasıtasıyla Telekomünikasyon Operatörleriyle Bu Telefonun Kullanımıyla Yapılan Sözleşmeler	14
1.3.4. Bahis, Çekiliş, Piyango ve benzeri Şans Oyunlarına İlişkin Hizmetler	15
1.3.5. Taşınmaz Malların veya Bu Mallara İlişkin Hakların Oluşumu, Devri veya Kazanımı.....	15
1.3.6. Konut Kiralama	16
1.3.7. Paket Turlar	17
1.3.8. Devre Mülk, Devre Tatil, Uzun Süreli Tatil Hizmeti ve Bunların Yeniden Satımı veya Değişimi	17
1.3.9. Yiyecek ve İçecekler Gibi Günlük Tüketim Maddelerinin, Satıcının Düzenli Teslimatları Çerçevesinde Tüketicinin Meskenine veya İşyerine Götürülmesi.....	17
1.3.10. Yolcu Taşıma Hizmetleri.....	19
1.3.11. Malların Montaj, Bakım Ve Onarımı	20
1.3.12. Bakımevi Hizmetleri, Çocuk, Yaşlı ya da Hasta Bakımı Gibi Ailelerin ve Kişilerin Desteklenmesine Yönelik Sosyal Hizmetler	21
1.4. BENZER SÖZLEŞMELERDEN FARKI	21
1.4.1. Mesafe Satımından Farkı	21
1.4.2. İş Yeri Dışında Kurulan Satış Sözleşmelerinden Farkı.....	23
1.4.3. Elektronik Sözleşmelerden Farkı.....	24
2. MESAFELİ SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI.....	25
2.1. FİZİKEN KARŞI KARŞIYA GELMEME UNSURU	26
2.2. UZAKTAN İLETİŞİM ARAÇLARININ KULLANILMASI UNSURU.....	28
2.3. MESAFELİ PAZARLAMA SİSTEMİNİN VARLIĞI UNSURU	30

İKİNCİ BÖLÜM
HASAR VE RİSK KAVRAMLARINA
TERMİNOLOJİK YAKLAŞIM, RİSKİN
GEÇİŞİ VE MASRAFLARA KATLANMA
YÜKÜMLÜLÜĞÜ

1. HASAR VE RİSK KAVRAMLARINA TERMİNOLOJİK YAKLAŞIM.....	35
1.1. HASAR KAVRAMI.....	35
1.1.1. Eşyaya İlişkin Hasar.....	37
1.1.2. Borca İlişkin Hasar	38
1.2. RİSK KAVRAMI	39
1.3. RİSKİN GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ.....	42
1.3.1. Edim Riski	43
1.3.2. Karşı Edim Riski.....	45
2. RİSKİN GEÇİŞİ	47
2.1. GENEL OLARAK.....	47
2.2. RİSKİN GEÇİŞİNE İLİŞKİN KABUL EDİLEN SİSTEMLER.....	49
2.2.1. Sözleşmenin Kurulmasını Kabul Eden Sistem	49
2.2.2. Mülkiyetin Geçişini Kabul Eden Sistem.....	50
2.2.3. Satılanın Teslimini Kabul Eden Sistem.....	51
2.3. RİSKİN GEÇİŞİNE İLİŞKİN TÜRK BORÇLAR KANUNU'NDAKİ GENEL DÜZENLEME ve BU DÜZENLEMENİN SATIŞ ve MESAFELİ SATIŞ SÖZLEŞMELERİNDE RİSKİN GEÇİŞİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERLE İLİŞKİSİ.....	52
2.3.1. Riskin Geçişine İlişkin Genel Hüküm (TBK m. 136)	52
2.3.2. Satış Sözleşmelerine İlişkin Özel Hüküm (TBK m. 208)..	53
2.3.3. Mesafeli Satış Sözleşmelerine İlişkin Özel Hüküm (MSY m. 17).....	54
2.4. EDİM RİSKİNİN GEÇİŞİ	56

2.5. KARŞI EDİM RİSKİNİN GEÇİŞİ	60
2.5.1. Genel Olarak	60
2.5.2. Genel Düzenleme	60
2.5.3. Satış Sözleşmelerine İlişkin Özel Düzenleme.....	61
2.5.4. Mesafeli Satış Sözleşmelerine İlişkin Özel Düzenleme.....	64
2.5.4.1. MSY m. 17/f.1 Hükmüne Göre Karşı Edim Riskinin Geçışı	64
2.5.4.2. MSY m. 17/f.2 Hükmüne Göre Karşı Edim Riskinin Geçışı	66
2.5.4.3. Yan Edimlerin Karşı Edim Riskinin Geçişine Etkisi.....	67
2.6. RİSKİN GEÇİŞİNİN TESPİTİNDE TAŞIYICI KAVRAMI	68
2.6.1. Gönderme Satışlarında Taşiyıcı Kavramı	68
2.6.2. Mesafeli Satış Sözleşmelerinde Taşiyıcı Kavramı.....	71
2.7. RİSKİN GEÇİŞİNİN TESPİTİNDE TESLİM KAVRAMI...	73
3. MASRAFLARA KATLANMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	75
3.1. GENEL OLARAK.....	75
3.2. MASRAF TÜRLERİ	78
3.2.1. Ölçme, Sayma ve Tartma Masrafları	78
3.2.2. Ambalajlama/Paketleme Masrafları.....	78
3.2.3. Taşıma Masrafları.....	80
3.2.4. Geri Gönderme Masrafları.....	81
3.2.5. Telefon Kullanım Ücreti	82
3.2.6. Diğer Masraflar	83
3.3. MASRAFLARININ ÖLÇÜSÜ VE ÖDENME ŞEKLİ.....	84

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MESAFELİ SATIŞ SÖZLEŞMESİNDE
RİSKİN GEÇİŞİNİN HUKUKİ SONUÇLARI

1. GENEL OLARAK	87
-----------------------	----

2. SATICI AÇISINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR.....	88
2.1. YENİ İFA HAZIRLIĞINA GİRİŞMEK ZORUNDA OLMAMA	88
2.2. RİSKİN GERÇEKLEŞTİĞİNİ TÜKETİCİYE BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	89
2.3. İKAME DEĞERİN DURUMU	91
3. ARACILIK EDEN AÇISINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR.....	93
4. TÜKETİCİ AÇISINDAN ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR	99
4.1. SATIŞ BEDELİNİ ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	99
4.2. SATIŞ KONU MALİ TESLİM ALMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	101
4.3. MALLARI MUHAFAZA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	102
5. İSPAT YÜKÜ ve ARAÇLARI.....	102
6. UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ.....	104
6.1. TÜKETİCİ HAKEM HEYETLERİ.....	105
6.1.1. Genel Olarak.....	105
6.1.2. Tüketici Hakem Heyetlerinin Görev Alanı.....	105
6.1.3. Tüketici Hakem Heyetlerinin Yetki Alanı.....	106
6.1.4. Tüketici Hakem Heyetine Başvuru	107
6.1.5. Tüketici Hakem Heyeti Kararları	108
6.2. TÜKETİCİ MAHKEMELERİ.....	108
6.2.1. Genel Olarak.....	108
6.2.2. Tüketici Mahkemelerinin Görev Alanı.....	109
6.2.3. Tüketici Mahkemelerinin Yetki Alanı.....	109
6.2.4. Yargılama Usulü	110
6.2.5. Tüketici Mahkemeleri Tarafından Verilecek Kararlar	110
SONUÇ	113
KAYNAKÇA	121
EKLER.....	131